

Sigita Šilingaitė
Gintaras Inta

Dialogas

**Etikos pratybų sąsiuvinis
6 klasei**

Turinys

I. Pažinti save

1. Aš – pastovus ar kintantis?	2
2. Santūrumas ar jįžūlumas?.....	4
3. Mirusiųjų pagerbimo tradicijos Lietuvoje ir pasaulyje	6
4. Mano laikas virtualiojoje realybėje.....	8
PLIUS Mažais žingsneliais tikslo link	10
Įsivertinimas.....	12

II. Pažinti kitą

5. Draugystės iššūkiai	14
6. Kuriame šeimos ryšius	16
7. Prieiti ar praeiti?	18
8. Pagarbus elgesys virtualiojoje erdvėje.....	20
PLIUS Galime kalbėtis, nors esame skirtingi ...	22
Įsivertinimas.....	24

III. Aš esu bendruomenės dalis

9. Jaustis saugiai šeimoje	26
10. Drąsa mąstyti kitaip	28
11. Būti bendruomenės lyderiu	30
12. Kino magija	32
PLIUS Kritinis mąstymas ir melagingos naujienos.....	34
Įsivertinimas	36

IV. Gamta ir aš

13. Koks gamtos poveikis žmogui?	38
14. Kaip elgtis sutikus laukinį gyvūną mieste?	40
15. Ar visi daiktai man reikalingi?	42
16. Ko mus moko gamtos fotografijos?	44
PLIUS Miško terapija	46
Įsivertinimas	48

Iliustracijų šaltiniai	50
------------------------------	----

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų
informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

Projekto vadovas Rytas Šalna

Autoriai: Sigita Šilingaitė, Gintaras Inta

Kalbos redaktorė Rozita Znamenskaitė

Dizainerė ir maketuotoja Indrė Salanginaitė

Viršelio autorė Indrė Salanginaitė

© Sigita Šilingaitė, Gintaras Inta

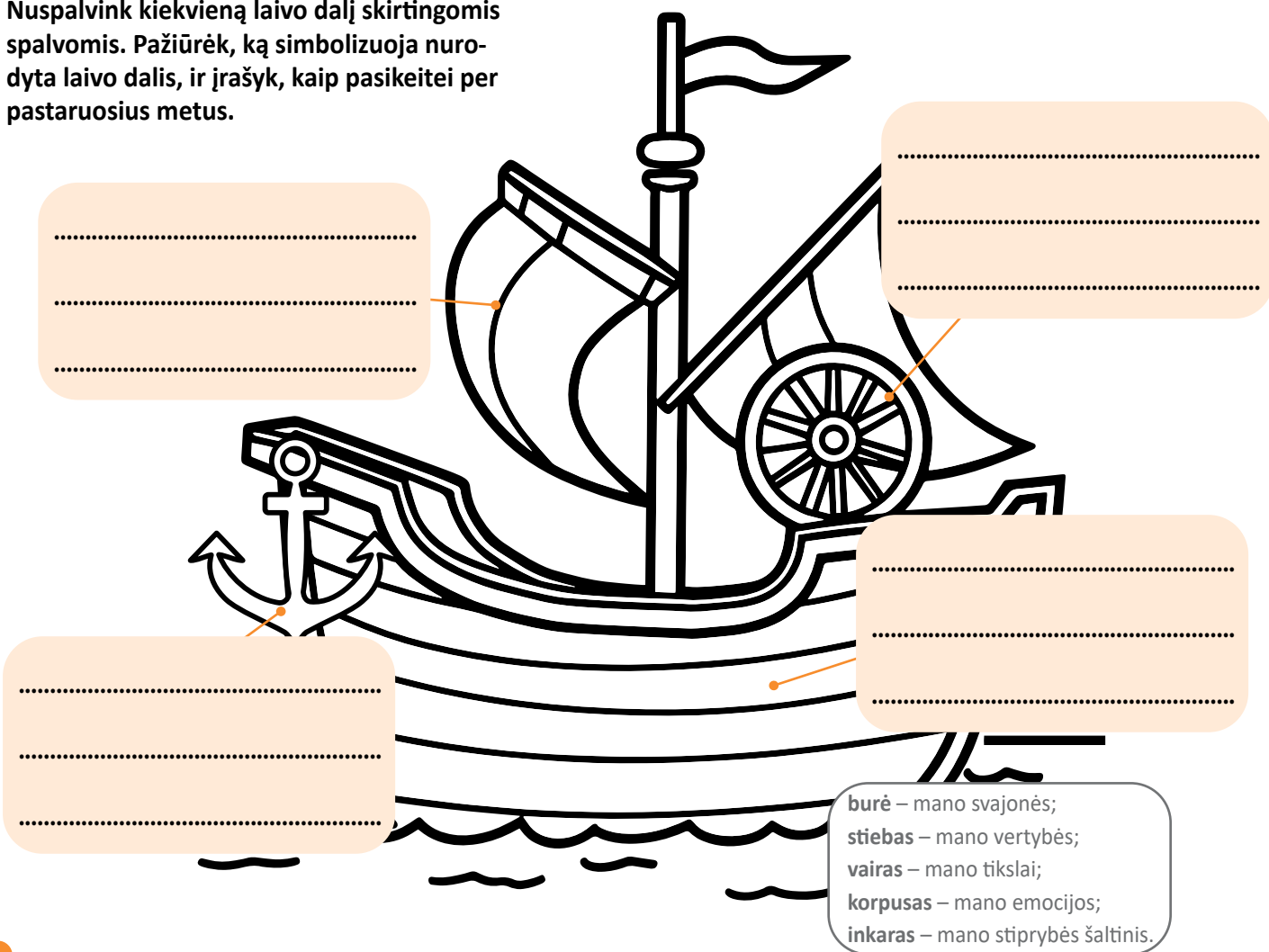
© Leidykla „Briedis“, 2025

ISBN 978-609-494-243-3

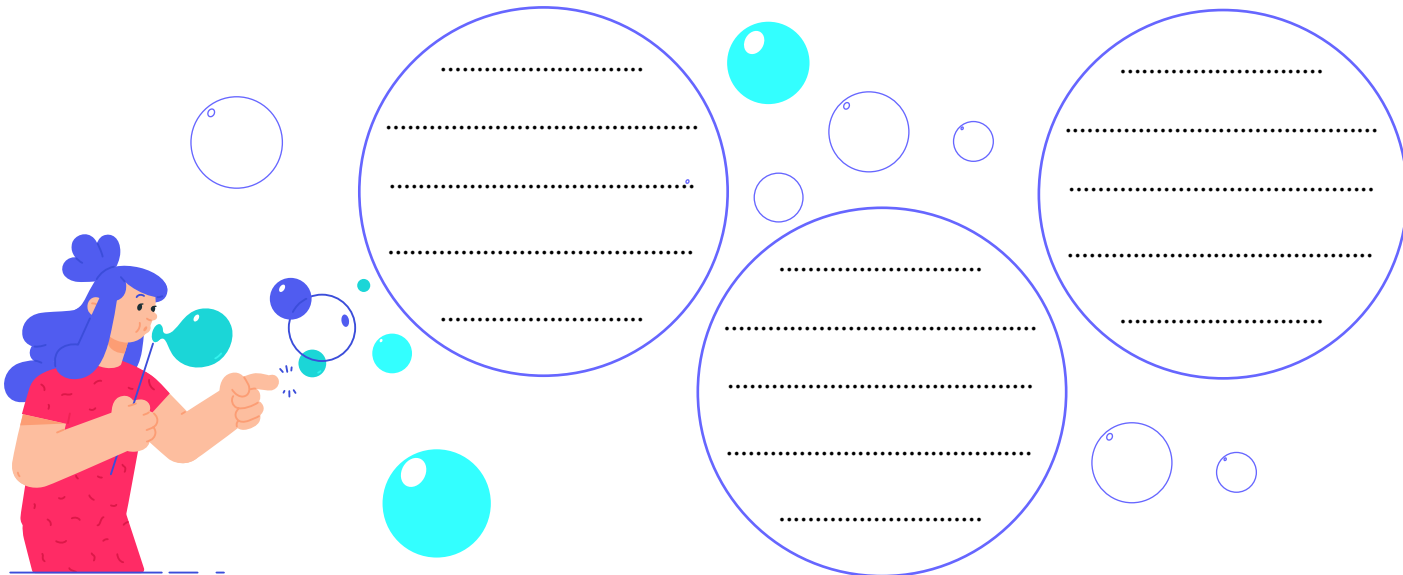
1 Tesèjo laivo dèlionè

Nuspalvink kiekvieną laivo dalį skirtingomis spalvomis. Pažiūrėk, ką simbolizuoja nurodyta laivo dalis, ir įrašyk, kaip pasikeitė per pastaruosius metus.

2 Prisiminimų burbulai

Įrašyk į burbulus skirtingus prisiminimus. Nuspelvink tuos burbulus, kuriuose aprašyti prisiminimai iki šiol daro tau įtaką.

3 Tapatybės „genai“

Spiralėje surašyk savo buvusias ir esamas savybes. Nuspalvink jas skirtingomis spalvomis.

- nepakitusios savybės;
- neseniai atsiradusios savybės;
- savybės, kurių jau nebeturi.

4 Sukurk savo subkultūrą

Panaudok žurnalą arba laikraščių iškarpas ir sukurk savo subkultūrą. Trumpai ją aprašyk. Jei naudosi simbolius, nepamiršk parašyti, ką jie reiškia.

.....

.....

.....

.....

.....

1 Aš – stoikas

Perskaityk vadovėlio užduotį „Ar moki elgtis stoiškai?“. Sugalvok dvi situacijas iš savo kasdienybės, kuriose galėtum pritaikyti stoikų filosofijos principus, ir jas aprašyk. Į aprašymą įtrauk stoikų filosofijai būdingas sąvokas.

Kantrybė

.....

.....

.....

.....

.....

Emocijų suvaldymas

.....

.....

.....

.....

.....

2 Kaip reaguosi į jūlumą?

Perskaityk situacijas ir duotus atsakymus. Sugalvok, kaip būtų galima atsakyti pagarbiai ir mandagiai. Kaip išreiški savo mintis, jausmus ar nepasitenkinimą?

Situacija	Įžūlus atsakas	Pagarbus atsakas
Mokytojas įvardija klaidas tavo atliktoje užduotyje.	„Jūs visada kimbate prie manęs!“	
Bendraklasis garsiai juokiasi iš tavo atsakymo pamokoje.	„Pažiūrėk geriau į save!“	
Mama prašo padėti, kai tu ilsiesi.	„Palik mane ramybėje! Niekada neturiu savo laiko!“	
Draugas šneka per pamoką, o mokytojas pastabą duoda tau.	„Čia jo kaltė, ne mano – ko jūs norite iš manęs!“	
Per ilgąją pertrauką kitas vaikas paima tavo daiktus be leidimo.	„Paliesk dar kartą – gailėsies!“	

3 Komiksas „Kas vyksta galvoje?“

Nupiešk komiksą, vaizduojantį situaciją, kurioje vienas žmogus elgiasi įžūliai, o kitas – santūriai. Pavaizduok, ką galvoja veikėjai, kokie jų jausmai. Kaip situacija galėtų baigtis, jei būtų elgiamasi santūriai?

4 Dera–nederą?

Koks žodis nederą prie kitų? Kodėl?

Kuklumas, pagarba, taktiškumas, arogancija, savitvarda.

?

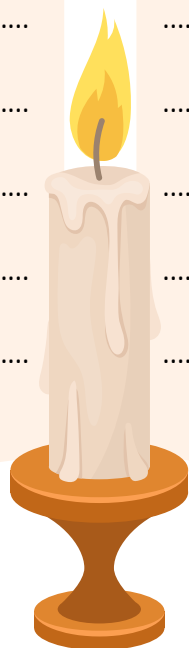
Mirusiųjų pagerbimo tradicijos Lietuvoje ir pasaulyje

1 Paaškind sąvokas.

Perskaityk vadovėlio užduotį „Visų Šventųjų diena ir Vėlinės (Ilgės)“ ir parašyk, ką reiškia šios sąvokos.

Vėlinės (Ilgės)

Visų Šventųjų diena

2 Pokalbis su etnologu

Nuskenauk vadovėlyje esantį QR kodą ir iš-klausyk pokalbį su etnologu Libertu Klimka. Parašyk 3 faktus apie senovinius Vėlinių pa-pročius, kuriuos išgirdai pirmą kartą.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

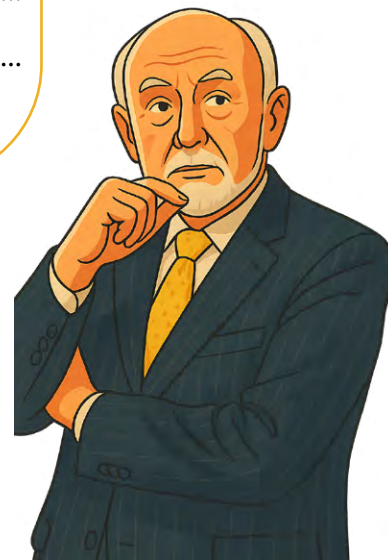
.....

.....

.....

.....

.....

3 Mirusiųjų pagerbimo tradicijos

Perskaityk vadovėlio užduotį „Palygink tradicijas“. Nurodyk skirtumus ir panašumus, kaip šios šventės minimos Lietuvoje ir Meksikoje.

Teiginys	Vėlinės Lietuvoje	Mirusiųjų diena Meksikoje
Skirtumas		
Skirtumas		
Panašumas		
Panašumas		

4 Kaip mano šeimoje minimos Vėlinės ir Visų Šventųjų diena?

Paimk interviu iš vyresnio šeimos nario – senelio arba senelės. Atsakymus užrašyk.

Ką prisimeni apie Visų Šventųjų dieną ir Vėlines iš savo vaikystės?

Ar kapus lankydavote kartu su visa šeima?

Ar prisimeni kokių nors ypatingų apeigų ar papročių šiomis dienomis?

Kaip jauteisi per Visų Šventųjų dieną ir Vėlines vaikystėje? Kaip jautiesi dabar?

Ką svarbiausia perduoti jaunajai kartai apie Visų Šventųjų dieną ir Vėlines?

- 😊 **Puikiai** – viską supratau ir galiu paaiškinti kitiems.
- 😊 **Gera** – beveik viską supratau, bet negaliu paaiškinti kitiems.
- 😊 **Patenkinamai** – ne viską supratau, turiu dar pasiimti mokytis.
- 😊 **Silpnai** – buvo sunku, nesupratau, turiu konsultuotis su mokytoju.

1 Ko išmokau?

1 Aš – pastovus ar kintantis? 8–9 p.

- a) Pateikiu pavyzdžių, kaip pasikeičiau per pastaruosius metus.
- b) Suvokiu, kokie prisiminimai man daro įtaką.
- c) Atpažįstu skirtingas subkultūras.

😊	😊	😊	😊
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

2 Santūrumas ar įžūlumas? 10–11 p.

- a) Pateikiu pavyzdžių, kaip galėčiau pritaikyti stoikų filosofijos aspektus savo kasdienybėje.
- b) Taikau savistabą.
- c) Nurodau keletą būdų, kaip reaguoti į įžūlų elgesį.

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

3 Mirusiųjų pagerbimo tradicijos Lietuvoje ir pasaulyje 12–13 p.

- a) Nurodau skirtumą tarp Vėlinių ir Visų Šventųjų dienos.
- b) Palyginu mirusiųjų pagerbimo tradicijas Lietuvoje ir Meksikoje.
- c) Pateikiu pavyzdžių, kaip mano šeimoje minimos Vėlinės ir Visų Šventųjų diena.

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

4 Mano laikas virtualiojoje realybėje 14–15 p.

- a) Įsivertinu, kiek laiko praleidžiu virtualiojoje erdvėje.
- b) Pateikiu pavyzdžių, kokias galimybes suteikia virtualioji realybė.
- c) Įvertinu virtualiosios realybės teigiamas ir neigiamas puses.

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

PLIUS Mažais žingsneliais – tikslo link 16–17 p.

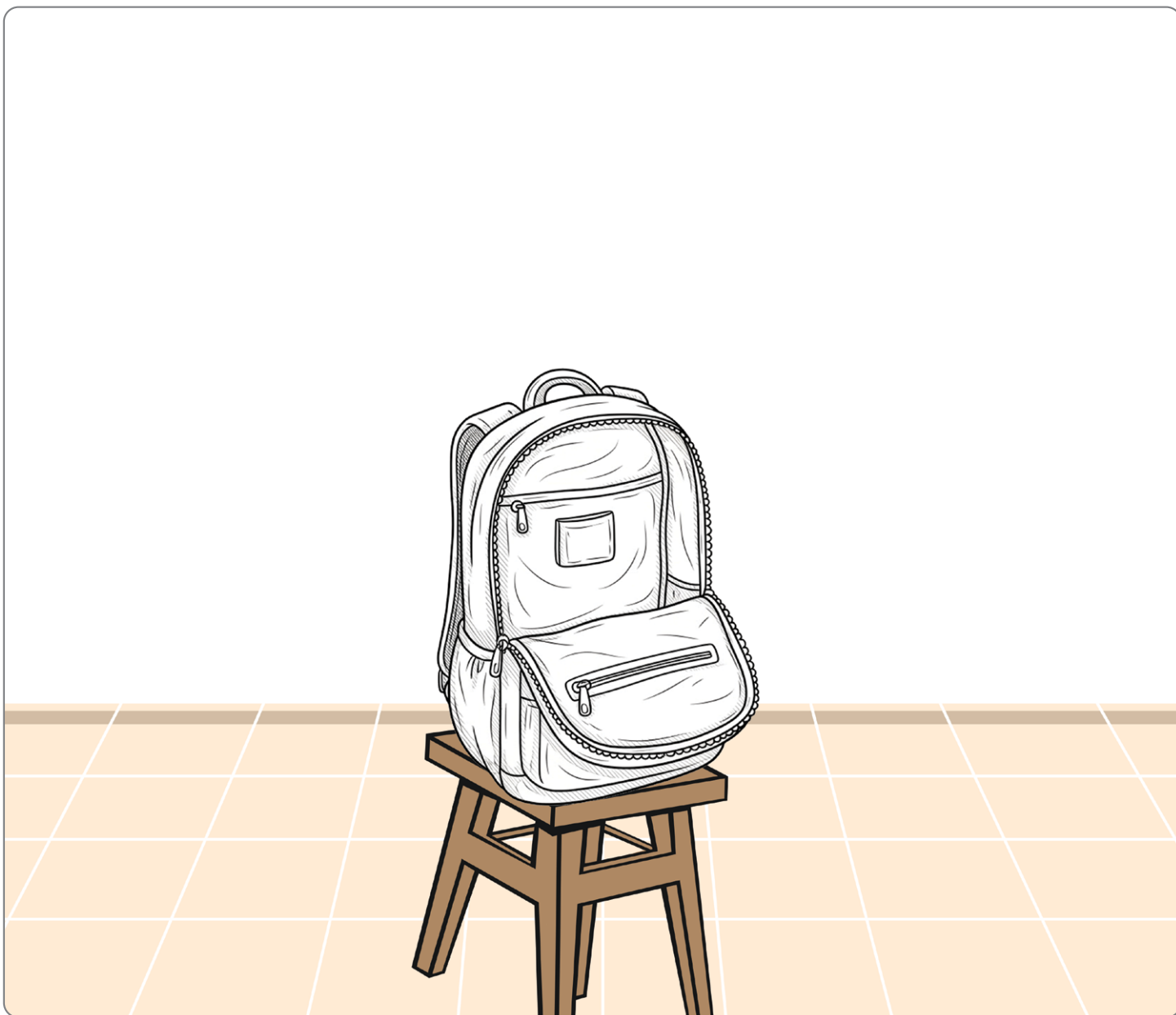
- a) Kelio tikslus ir sudarau planą, kaip juos pasieksiu.
- b) Pasakau keletą skirtingų būdų, kaip pasiekti tą patį tikslą.
- c) Palaikau tikslo siekiančius klasės draugus.

☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

2 Kas kuprinėje?

Tu matai refleksijos kuprinę. Kol kas ji tuščia. Pripildyk ją! Surašyk aplink kuprinę, ką joje „atsinešei“ į etikos pamokas – kokias mintis, idėjas, emocijas, nuostatas?

3 Ką „išsineši“ iš etikos pamokų?

.....

.....

.....

.....